

Г. І. Андрєєва, канд. екон. наук, доц., ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ» **ВПЛИВ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА**

Перехід України до ринкової економіки вимагає від підприємств підвищення ефективності виробництва, конкурентоздатності продукції та послуг на основі впровадження досягнень науково-технічного прогресу, ефективних форм господарювання та управління виробництвом. Функціонування нових форм організації та ведення бізнесу, зміна масштабів та видів діяльності спричиняє зміну підходів до організації та ведення аналітичної роботи на підприємстві. Важлива роль при цьому відводиться економічному аналізу діяльності суб'єктів господарювання. За його допомогою розробляється стратегія та тактика розвитку підприємства, обґрунтовуються плани та управлінські рішення, здійснюється контроль за їх виконанням, виявляються резерви підвищення ефективності виробництва, оцінюються результати діяльності підприємства, його підрозділів тощо. В сучасних умовах підприємства стикаються з проблемою раціональної організації аналітичної роботи. В зв'язку з цим виникають наступні варіанти її вирішення – створення самостійного відділу економічного аналізу, здійснення аналізу відповідними економічними службами підприємства. При цьому слід враховувати, що окремі підприємства перебувають у важкому фінансовому стані та не мають змоги проводити комплексний і системний економічний аналіз господарської діяльності підприємства. Проте необхідним є забезпечення зв'язку облік-планування-аналіз-контроль на кожному рівні управління суб'єкта господарювання. Будь-яка підприємницька діяльність потребує постійного контролю за своїм розвитком, аналізу процесів що відбуваються в суспільстві, економічними умовами господарювання (кон'юнктура ринку, податкове законодавство тощо). В ринкових умовах необхідність та ефективність економічного аналізу залежить від ряду факторів як екзогенного так і ендогенного характеру. До перших слід віднести забезпеченість виробничими ресурсами (трудовими, матеріальними, фінансовими та технологічними), політична стабільність, ефективність системи державного регулювання економічних процесів. Слід зазначити, що саме ці фактори стримують ділову активність підприємств, гальмують економічний прогрес в Україні. До ендогенних факторів належать раціональність організаційно-управлінської структури підприємства, конкурентоспроможність технологій виробництва, ефективність виробничо-фінансового менеджменту.

Будь-яке управління підприємством починається з оцінки стану і динаміки розвитку того чи іншого процесу. Потрібно вибрати з різних джерел відповідну інформацію, аналітично її опрацювати визначеним способом. На підставі такого аналізу можна обґрунтувати і прийняти певне управлінське рішення. Зазначимо, що без уміння науково обґрунтовувати та правильно оцінювати ефективність рішень, що приймаються на основі даних аналізу, управління підприємством не може бути ефективним, зменшується його роль як двигуна, прискорювача економічного розвитку. Таким чином, економічний аналіз передуює управлінським рішенням та діям, обґрунтовує та готує їх, у

цьому – основа наукового управління, його об'єктивності та ефективності. Слід також акцентувати увагу на значенні економічного аналізу для здійснення інших функцій управління, насамперед планування. За результатами аналізу об'єктивно оцінюються досягнуті економічні результати, виявляються невикористані внутрішньовиробничі резерви, розробляються організаційно-технічні заходи щодо їх максимального використання, вносяться корективи до планових завдань. Економічний аналіз забезпечує можливість об'єктивної оцінки економічних результатів діяльності трудових колективів, визначення їх місця в галузі, регіоні, а також частку кожного робітника в загальних економічних результатах діяльності підприємства в цілому, відповідно до кількості та якості його трудових затрат. Отже, економічний аналіз є важливим елементом в системі управління виробництвом, дійовим засобом виявлення внутрігосподарських резервів, основою розробки науково-обґрунтованих планів і прийняття ефективних управлінських рішень. Крім того, слід зазначити, що особливістю економічного аналізу є використання системи показників, яка дозволяє комплексно досліджувати фінансово-господарську діяльність підприємства та є її інформаційною моделлю. На нашу думку, побудова такої інформаційної моделі є необхідною передумовою організації комплексного економічного аналізу, на підставі якого здійснюється економічна оцінка попередньої діяльності підприємства, пошук резервів, або не використаних можливостей підвищення ефективності господарювання, що створює аналітичну базу для формування власної облікової політики підприємства.

Андреева, Г.І. Вплив економічного аналізу на ефективність господарської діяльності підприємства [Текст] / Г.І. Андреева // Фінансова система України: проблеми та перспективи розвитку в умовах трансформації соціально-економічних відносин: збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (16-18 травня 2013 р., м. Севастополь). – Сімферополь: ТНУ ім. В.І. Вернадського, 2013. – С. 12-13.